

“శ్రీ అరబిందో ఏమన్నారు?

వివేకానంద ఏం సెలవిచ్చారు?

జి.కె. ఏం వివరించారు - ఇవన్నీ నాక్కెందుక్కాని మనపెళ్ళెప్పుడు” కళ్ళల్లో ఆవేదనని నొక్కిపెడుతూ అడిగింది వినిత.

“ఉద్యోగం రాగానే” చప్పన చెప్పాడు శ్యామ్.

“ఎలా వస్తుంది?”

అతను అయోమయంగా చూస్తూ “ఎలా రావటం ఏంటి” అన్నాడు.

“నువ్విలాగోడకి కాళ్ళు తన్నిపెట్టు కొని ఇంటిపంకులు లెక్కపెడుతుంటే ఉద్యోగం ఎలా వస్తుంది?” కోపంగా అందామె.

“బ్యాంక్ టెస్ట్ రాసాను. రైల్వే సర్వీసు కమిషన్కి అప్లై చేశాను. ఆల్ట్రాలో వస్తుందేమోనని ప్రయత్నిస్తున్నాను. నువ్విలా తొందరపడితే ఎలా” నిదానంగా అన్నాడతను.

“తొందరా? ఇంట్లో నాకున్న ప్రెషర్కి ఇంకొకటైతే ఈ పాటికి నిన్నేదో జాబ్లోకి బలవంతంగా నెట్టివారు. ఇదిగో ఆ గవర్నమెంట్, పబ్లిక్ సెక్టార్ లలో ఉద్యోగాలు వచ్చినప్పుడు సెక్యూరిటీ వున్న ఉద్యోగం దొరికిందని మురిసిపోవచ్చు కాని వెంటనే ఏదో ఒక ఉద్యోగం సంపాదించు” అందామె.

“సమస్యలు వస్తుంటాయి. సమస్యలు ఎదురైనప్పుడు పరిష్కారం వెంటనే దొరకకపోతే అరబిందో ఏం చెయ్యి.....” చెప్తున్న అతని వైపు చురచురా చూస్తూ రెండు చేతులెత్తి పెద్ద చప్పడుతో నమస్కారం పెడుతూ “బాబోయ్ నీకు, మీ అరబిందోకి ఓ నమస్కారం. నాకేం చెప్పాద్దు. వెంటనే ఉద్యోగం సంపాదించు” అందామె.

“ఉద్యోగాలు అంత త్వరగా దొరుకుతాయేంటి? దొరికినా ఆ డబ్బులు మనకి సరిపోతాయేంటి”

నీరస స్వరంతో అడిగాడు. “ఏ ఉద్యోగమైనా చెయ్యొచ్చు. డబ్బులు సరిపోకపోవటం అనే సమస్య తాతా, బిర్లా, దించుకొస్తాను. నువ్వు నీకోఉద్యోగం సంపాదించుకో. ఓ వారంపదిరోజుల్లో మన పెళ్లి అయిపోవాలి” ఆజ్ఞాపించింది వినిత.

దించుకొస్తాను. నువ్వు నీకోఉద్యోగం సంపాదించుకో. ఓ వారంపదిరోజుల్లో మన పెళ్లి అయిపోవాలి” ఆజ్ఞాపించింది వినిత.

గుర్తుపెట్టుకో. వస్తా” అంటూ రివ్యూ రివ్యూన గదిలో నుంచీ వీధిలోకి వచ్చితన ఇంటి వైపు నడిచింది వినిత.

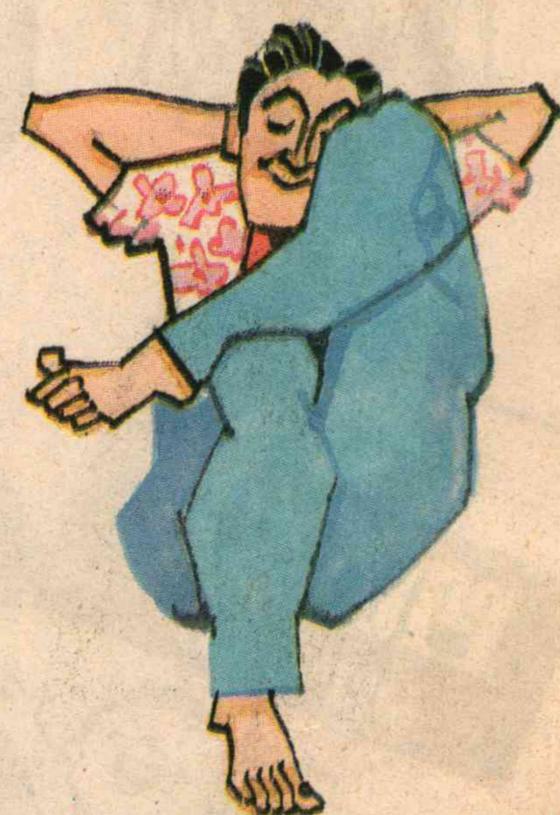
‘అచ్చా! ఈ వినితకి ఎలా చెప్పితే అర్థం అవుతుంది. అసలు ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయా. దొరికినా చాలా తక్కువ జీతం వస్తుంది. ఇవ్వడేదో ఆవేశంలో వుంది. రెండ్రోజులు పోతే నార్మల్కి వస్తుందిలే’ అనుకుంటూ తలని “ఒక యోగి ఆత్మకథ” పుస్తకంలోకి దూర్చాడు శ్యామ్.

XX XX XX
వినిత తండ్రి గిరిధరరావు స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఉద్యోగి. అతని భార్య శకుంతల గృహిణి. వాళ్ళకి నలుగురు పిల్లలు. వినిత, అనిత, శ్రీనిత, మనీత కుమార్.

ఇద్దరూ లేక ముగ్గురు అని ప్రకటనలు వున్నా అందర్లాగే పుత్రప్రేమ నలుగురు బిడ్డల తండ్రిని చేసింది గిరిధరరావుని. సైసా సైసా కూడపెట్టి ఆడపిల్లల పెళ్లిళ్ళు చేయటమే జీవితాశయంగా, కొడుకుని పెద్ద చదువులు

ప్రగతిపాపకర్మ

కుప్పలి ప్రద్యు

అంబానీల నుంచి వందరూపాయల జీతగాడి వరకూ వుంది. రెండు, మూడు రోజుల్లో నేనో ఉద్యోగం సంపా

“అదికాదు విని నా మా...” చెప్తున్న అతని మాటల్ని అసలు వినిపించుకోకుండా, “నేనేం వినను. నేచెప్పింది

చదివించటమే కోరికగా పెట్టుకున్నారా
దంపతులు.

ఆడపిల్లల్ని పదో తరగతి వరకు చది
వించి పనీపాట నేర్చుకోమని ఆర్డర్

ఇచ్చేసాడు.

పెళ్ళంటే మాటలా?

ఎనితని చూసిన మొదటి రెండు
సంబంధాల వాళ్ళు

బాగుంది. కాని, దిగ్గి చదివిన
అమ్మాయి కావాలి" అన్నారు.

చదువుంటే కాని పిల్లి కాదనే అభి
ప్రాయానికి వచ్చి కూతుళ్ళ చదువు

కంటిన్యూ చేయించాడు గిరిధరరావు. ఒకరికి వినిత జాతకం నచ్చలేదు. మరొకరికి గిరిధరరావు ఇచ్చే కట్నం ఆనలేదు.

ఈలోగా వినిత డిగ్రీ పూర్తయింది. ఆనిత డిగ్రీ ఫస్టియర్లోకి వచ్చింది. శ్రీనిత ఇంటర్లో జాయిన్ అయింది.

పి.జి. చేస్తే పెళ్ళి చెయ్యటం చాలా కష్టమని సిన్సియర్గా నమ్మి వినితని టైప్, షార్ట్ హ్యాండ్ నేర్చుకోమన్నాడు గిరిధరరావు. వినిత టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్ కి వెళ్ళేముందో, తిరిగి వస్తున్నప్పుడో లైబ్రరీకి వెళుతుండేది.

ఆమెకి అక్కడే శ్యామ్ తో పరిచయం అయింది.

"ఉపనిషత్తులపై ఏమైనా పుస్తకం వుందాండి" అంటూ లైబ్రరీ అసిస్టెంట్ మధుని ఆమె అడిగింది.

అప్పుడు శ్యామ్ మధు ఎదురుగా: కూర్చుని వున్నాడు.

ఆ అసిస్టెంట్, ఈ శ్యామ్ ఒకే రూమ్ లో అద్దెకి వుండేవారు. వీళ్ళిద్దరిది కూచివూడి. ఉద్యోగం కోసం

మధు ఈ పూర్వోస్తే, చదువుకోడం కోసం శ్యామ్ వచ్చాడు.

శ్యామ్ ఉపనిషత్తులపై పుస్తకం పుస్తకాలు, ఏయే పుస్తకాలలో ఏంవుందో గుక్కతిప్పకోకుండా వివరించి "మీకేం కావాలి" అని ఉత్సాహంగా అడిగాడు.

"ముందు మీకో గ్లాసు మంచినీళ్ళు అవసరమనుకుంటాను" అంటూ ఆమె నవ్వి "ముందుగా ఏ పుస్తకం చదివితే మిగిలినవి అర్థం అవుతాయో చెప్పండి" అంది.

శ్యామ్ చెప్పాడు.

మధు ఇచ్చాడు.

వినిత "థాంక్యూ" అని పుస్తకంతో వెళ్ళిపోయినా మట్టిగాజుల గలగల శ్యామ్ హృదయాన్ని పలకరిస్తూనే వుంది.

ఆ తర్వాత వినిత ఓసారి శ్యామ్ ని చూసి తొలకరి జల్లులాంటి నవ్వు అధరాలపైకి జార్చి "నాకేదైనా మంచి పుస్తకం సజెస్ట్ చెయ్యండి. ఫ్రెండ్ బర్త్ డే. ప్రజెంట్ చెయ్యాలి" అంది.

శ్యామ్ కళ్ళు శ్రావణమేఘం మెరు పల్లే చమక్ చమక్ లాడాయి. వినిత

తన పట్ల చూపించిన గౌరవానికి ముగ్ధుడైపోయి పుస్తకం సజెస్ట్ చెయ్యటమే కాదు ఏ షాపులో దొరుకుతుందో కూడా చెప్పాడు.

వినిత మరోసారి "థాంక్యూ" అని వెళ్ళిపోయింది.

ఆ రాత్రి శ్యామ్ నయనాల నిండా రంగురంగు మట్టిగాజులే.

ఓరోజు మధు, శ్యామ్ కబుర్లు చెప్ప కుంటుంటే వచ్చిన వినిత "అవునూ మీరేం చేస్తుంటారు? ఎప్పుడు చూసినా ఇక్కడే కనిపిస్తుంటారు. ఇది మీ ఇద్దరికీ కలిపి వచ్చిన ఉద్యోగం అంటుంది మా ఆనిత" అంటూ బోల్తాంత సందేహాన్ని తన పెద్ద పెద్ద కళ్ళు గుండంగా తిప్పతూ వ్యక్తపర్చింది.

"పి.జి.పూర్తయిందండి. ఉద్యోగం కోసం చూస్తున్నాను" అన్నాడు శ్యామ్.

"ఉద్యోగం ఎప్పుడొచ్చినా పర్లేదండి. వీళ్ళ నాన్నగారికి వ్యవసాయం వుంది. ఇతనికో తమ్ముడు. అతనూ చదువుకుంటున్నాడు. వీళ్ళకి నాన్నగారు బానే పంపిస్తారు. హాయిగా ఆర

బిందాని, జి.కె.ని చదువుకోవచ్చు" అన్నాడు మధు.

"ఆ అదేం కాదులేండి. ఎన్నాళ్ళు ఒకరిపై ఆధారపడతామండి. గవర్న మెంట్ ఉద్యోగం వస్తే చేస్తాను. బ్యాంక్ టెస్ట్ లు రాస్తున్నాను" వినిత తననెక్కడ వ్యక్తిత్వం లేనివాడంటుందోనని బెంగ పడుతూ మధు వైపు రోషంగా చూస్తూ అన్నాడు శ్యామ్.

"ఆ గవర్నమెంట్ ది వచ్చేలోగా ఇంకే దైనా జాబ్ చెయ్యవచ్చుగా" అంటూ "వెళతానండి" అందామె.

"కూర్చోండి, కూర్చోండి టీ తాగి వెళుదురుగాని" అన్నాడు మధు.

"టైమ్ లేదండి. పిల్లలు ఎదురు చూస్తుంటారు" అందామె.

"పిల్లలా" శ్యామ్ గుండె ఝల్లు మంది.

"ట్యూషన్ పిల్లలు" అంటూ బయటకి వెళ్ళిపోయింది వినిత.

సంపెంగల పరిమళం వుక్కిరిబిక్కిరి చేస్తుంటే, గాజుల నవ్వుడి కవ్విస్తుంటే

అవన్వారి నాన్-స్టిక్ & ఎటైర్ కుక్ వేర్ శ్రేణి.

కుక్ వేర్ అవన్ A1 స్టానల్ ఉంది.

నాన్-స్టిక్ ఉంటాయి మరియు నూనె తక్కువగా అవసరమౌతుంది.

ఎంత చక్కని ఫినిష్, దానియొక్క "గ్రూట్" సాంకేతికంగా ఉష్ణము యొక్క పవనీని మెరుగుపరుస్తుంది మరియు ఇంధన వినియోగాన్ని తగ్గిస్తుంది. యుఎన్ఎ నుండి దిగుమతి చేసుకోబడిన పిటిఎఫ్ఇ మెటీరియల్ తోను మరియు విడ్జిట్ అల్యూమినియమ్ తోను తయారు చేయబడినది, అవి

స్పెషల్ అల్యూమినియమ్ రోహముతో తయారు చేయబడిన ఈ ఎటైర్ శ్రేణి గట్టిగా అంటిపెట్టుకునుండేడి ఆపారమైన శక్తితో దీర్ఘకాలంపాలు మన్నుతుంది. మీరు ఎంపిక చేసుకోదానికి అనువుగా విస్తృతమైన శ్రేణి ఉంది.

కుక్ వేర్ మీకు ఇష్టమైన ఆఖరి ఎంపిక

53, అమర్ నగర్, జి.పి. రోడ్, వెర్ సోవా, అగర్ ఖాన్ బాగ్ ఎదురుగా, అంధేరి (ప), బొంబాయి-400 061. ఫోన్: 6323107, ఫేక్స్: 6260642.

హైదరాబాద్: క్లెసిక్ ఏజెన్సీస్, ఫోన్: 557477. విజయవాడ: ఎమ్.పి. మెటల్ కార్పొరేషన్, ఫోన్: 422351. విశాఖపట్నం: మహావీర్ గ్లాస్ హౌస్, ఫోన్: 547105. కరీంనగర్: గణేష్ ఎంటర్ ప్రైసెస్, ఫోన్: 42807.

"రేపెలాగైనా అదిగియ్యాలి" అనుకున్నాడు శ్యామ్.

"ప్రాసీడ్" ప్రోత్సహించాడు మధు.
XX XX XX

వెయ్యన్నూటపదహారు అక్షరాలతో తయారు చేసుకున్న ప్రేమ ఉపన్యాసమంతా మాటతొంద్రాసార్లు రిహార్సల్స్ చేసిందంతా వినిత తలో జాజుల పరిమళం ఎదని చుట్టగానే పుక్కిరిబిక్కిరై అంతా మర్చిపోయి "మనం పెళ్ళి చేసుకుందామా" అన్నాడు శ్యామ్.
"చేసుకోవచ్చు. ఉద్యోగం వుందా" వినిత కొంటనవ్వుని శ్యామ్ అర్థం చేసుకోకుండా "అయితే మీకు ఈ అభిప్రాయం వుందా. మరి చెప్పలేదే" అన్నాడు గంభీరవదనంతో.

"ముందు మీరే చెప్పాలని" "అదేంటి లేడీస్ ఫస్ట్ కదా" సందేహం వ్యక్తపర్చాడు శ్యామ్.

"అయ్యో అవన్నీ కాగితాల మీదకో, వేదికల మీదకో. స్త్రీ ఏ అభిప్రాయం ముందుగా డిక్లెర్ చేయకూడదండి. అలా చేస్తే మగవాడి అహం దెబ్బ తింటుంది. ఏంటో విజ్ఞానం ఎంత అభివృద్ధి చెందినా ఇలా దెబ్బతిన్న మగవానికి మందు కనిపెట్టలేకపోతున్నాది." అంటూ విచారం వెళ్ళబోస్తున్న వినితని చూస్తుంటే అసలామె తన ప్రేమని ఆమోదించింది. లేదా అని సందేహం వచ్చింది శ్యామ్ కి. అతని అనుమానం తీర్చడానికావట్టు ఆమె "పెళ్ళికి కావల్సినవన్నీ మీరే కొనాలి కదా. మీక్కావల్సినవి నే కొంటాను. ఇదిగోండి గాజు ఆది" అంటూ చేతి నుంచి ఓ పచ్చని గాజు తీసి అందించి "వస్తాను" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

శ్యామ్ గుండెల నిండా గాజుల గలగలలే.

XX XX XX

ఈ ప్రేమ-పెళ్ళి గురించి ఇంట్లో వినిత చెప్పలేదు. ఆడపిల్లలు ప్రవర్తన - క్రమశిక్షణ గురించి రోజూవీదో ఒక సందర్భంలో లెక్కరిచ్చే తండ్రి అస్సలు ఒప్పకోడు. వుట్టినప్పటి నుంచి కులం - మతం - గడపదాటని మనస్తత్వం మధ్య పెరిగి - తిరగాడుతున్న తల్లి నీటిని అర్థం చేసుకోడు. పైగా, పాపం - తప్ప అంటూ భయపడుతుంది.

అటు శ్యామ్ ఇంట్లో ఒప్పకోరు. అందుకే అర్థికంగా తమ కాళ్ళపై తాము నిలబడి పెళ్ళి చేసుకోని అప్పడు ఇళ్ళలో చెప్పాలని నిర్ణయించింది వినిత. ప్రేమని సీరియస్ గా తీసుకున్నాడు కాని పెళ్ళిని సీరియస్ గా తీసుకోలేదు శ్యామ్.

అనితకి సంబంధం సెటిల్ అయింది. వినితకి సెటిల్ చేసి ఇద్దరికీ ఒక్కరోజు తేడాలోనే, ఉదయం, సాయంత్రం ముహూర్తానికి పెళ్ళి చేసే య్యాలని పట్టుదలగా గిరిధరరావు సంబంధాలు వెతికాడు.

"సంబంధం కుదిరింది" అని తెలియగానే వినిత తనని ఎవ్వరూ అడగకపోయినా "నాకు నచ్చలేదు" అని తిరస్కరించింది.

ఈ రివల్యూషన్ వెనక ఏ విమెన్ లిబ్ వుందోనని గిరిధరరావు కంగారుపడి మరింత వాడిగా వినితని మందలించి ఒప్పించడానికి ప్రయత్నించాడు.

ఆమె మరింత మొండికేసింది. శ్యామ్ ని తొందర పెట్టింది. తన విషయం తెలిస్తే తండ్రి హత్య-ఆత్మహత్యల వరకు వెళతాడని ఆమెకి చికాకు.

పెళ్ళి చేసుకునేక ఎవ్వరేం చెయ్యగలరు? అప్పకముందు తెలిస్తేనే సమస్యం.

అమ్మాయి తిరస్కరించిందని తెలిస్తే అల్లరపుతుందని "అంతకట్టం ఇచ్చుకోలేను" అని గిరిధరరావు ఆ సంబంధం వదులుకున్నాడు.

మరో సంబంధం వెతుకుతున్నాడు. ఇది కూడ తిరస్కరిస్తే తండ్రికి ఖచ్చితంగా అనుమానం వస్తుంది. వినిత శ్యామ్ ని తొందర చేస్తూ తను ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించింది.

XX XX XX

"ఏమైంది నీ ఉద్యోగం" మూడు రోజుల తర్వాత వచ్చి అడిగింది వినిత. "రాలేదు"

"అస్సలు ట్రై చేసుండవే. పోస్ట్ నాకు దొరికింది. మనిద్దరికీ ఆ జీతం సరిపోతుంది" అంది సంతోషంగా.

"అహా..." అన్నాడు శ్యామ్. "నువ్వు, మధు కలసి పెళ్ళి ఏర్పాటు

చూడండి. చాలా సింపుల్ గా అవ్వాలి" అందామె.

"అప్పడే ఏళ్ళేంటి. ఉద్యోగం రానీ" నెమ్మదిగా అన్నాడు శ్యామ్.

"నాకుందిగా" "ఛ. ఛా. ఆడపిల్లల డబ్బు తింటున్నావ్ అంటారు నలుగురు" అన్నాడు శ్యామ్.

వినిత బిత్తరపోయింది. ఆడపిల్ల...డబ్బు...ఛీ..ఛా...లు ఆమెకి కొత్తకాదు. కాని అవి శ్యామ్ నోటి నుంచి వినటం చాలా చాలా ఆశ్చర్యం.

"నీ...క్కూ...డ ఇటువంటి అభిప్రాయాలున్నాయా" శ్యామ్ ను బాధగా అడిగిందామె.

శ్యామ్ మూడు నిమిషాలు మౌనంగా వుండి "అసలు నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానంటేనే ఫ్రెండ్స్ అంతా నవ్వుతున్నారు" అన్నాడు.

"నవ్వుతున్నారా ఏం" చివ్వున అడిగిందామె.

"అవును. నవ్వుతున్నారు. అమ్మా నాన్న తెచ్చిన సంబంధం చేసుకుంటే నాకు కట్టం లక్షలో వస్తుంది. ఇంట్లో వాళ్ళతో ఏ గొడవలు లేకుండా ఆస్తిలో నావాటా నాకుంటుంది. ఇవన్నీ వదిలి నిష్ఠాంధుకు చేసుకుంటున్నావ్?" అని వాళ్ళు అడిగితే 'ఇష్టం - ప్రేమ' అని చెప్పితే 'తిరుగు - అనుభవించు! అంతే కాని ఆదర్శాలకి పోయి పండంటి జీవితం పాడుచేసుకోకు' అంటూ సలహా ఇస్తున్నారు. ఇప్పడేలా ఉద్యోగంలో సెటిల్ కాకుండా పెళ్ళిచూడా చేసేసుకుంటే భవిష్యత్ ని నాశనం చేసుకున్నాని మరింత నవ్వుతారు" రోషంగా అన్నాడు శ్యామ్.

వినిత నిశ్చలంగా శ్యామ్ ని చూస్తుంది.

ఇంట్లో ఏమైనా గొడవయ్యిందాని అతడెప్పుడూ అడగడు. తను పెళ్ళికి తొందరపెడుతూ ఇంట్లో ఏం జరుగుతూదో చెప్పింది. అప్పడు కూడా మనం పెళ్ళి చేసుకుందామని కాని, ఏ గొడవైనా నేనున్నానని ధైర్యం చెప్పటంకానీ, అసలు ఇంట్లో పరిస్థితి ఏమిటని కాని అతడు అడగడు.

ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదురైనా అతను ఏ టైమ్ కి కల్చుకోమంటే ఆ టైమ్ కి కల్చుకునేది. "ఏమైనా ఇబ్బందుందా"

అని అడగాలని తోచదు శ్యామ్ కి.

అవన్నీ ఓ ఎత్తు. ఇప్పవేమో కట్టం, ఫ్రెండ్స్, ఉద్యోగం, ఆడపిల్ల, సంపాదనా అంటూ మాట్లాడుతున్నాడు! శ్యామ్ వైపు ఆకర్షితులయ్యేటప్పటికి ఆమెకి అతను చదివే పుస్తకాల గురించి తెలుసు. రూపం తెలుసు. కానీ స్త్రీ గురించి, భార్య గురించి ఏం ఆలోచిస్తాడో ఆమెకి తెలియదు. "నువ్వు సంపాదిస్తే ఆ డబ్బుతో నే బ్రతకొచ్చా" అడిగిందామె.

"అదే నే సంపాదిస్తే నువ్వెందుకు ఖర్చు చెయ్యకూడదు" అందామె.

"నే భర్తని కదా. భర్తంటే భరించేవాడుగా" అన్నాడతను. వినిత తదేకంగా అతని కళ్ళలోకి చూసింది.

భర్త అనే పదం కలిగించిన గొప్ప గర్వంతో తృప్తిగా మెరుస్తున్నాయ్ అతని కళ్ళు.

ఆమె ఎదలో ఆలోచనా తరంగాలు.

నీ ఎద సెలయేటి ఒడ్డున తీయని తరగల మృదు జీవన గానం కోసం తపిస్తూ, నీ సాంగత్యం కోసం అన్నే షిస్తే - వేదాలు చదివినా, ఉపనిషత్తులు పఠించినా, అరబిందాని అరిచే తిలో ఇముడ్చుకున్నా, పి.జి.సర్టిఫికేట్ గుండెలకి ఆనించుకున్నా - భర్తంటే భరించేవాడని - ఆడది - సంపాదన, ఛీ, కట్టం, కానుక, అనుభవం - తరతరాల మగసంస్కారాన్ని, సంస్కృతిని, నాగరికతని, ఆచారాన్ని - నాలుగు వేదాల్లా - పగిలిన గవ్వల గలగలల్లా వినిపించేస్తున్నావా?

ఆమె నిదానంగా గది తలుపు తీసింది. సిరంగా బయటికి అడుగేస్తుంటే "అదేంటి అప్పడే వెళ్ళిపోతున్నావ్" అడిగాడు శ్యామ్.

"స్వీహృహరితమైన తోడు కావాలి. భరించే భర్త నాకొద్దు" అంటూ గడపదాటిందామె.

XX XX XX

28-10-94 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు